

آشنایی
با
بازارهای
جهانی

۳۶

آشنایی با
کشورهای عضو
شورای همکاری
خلیج فارس

نگاهی به وضعیت اقتصادی کشورهای عضو شورای همکاری خلیج فارس

(قسمت ششم)

● تهیه و تنظیم: حبیبه فتحی

نصرت‌الزمان حکیم شوشتری

عمان

جنوب قابل ملاحظه است. باران به تدرت و تند در ارتفاعات می‌بارد.

۱- شمای کلی

□ تعطیلات اصلی
اول ژانویه، هشتم مارس، هجدهم نوامبر، روز استقلال (سه تا پنج روز)، عید فطر، عید قربان، اول محرم، عید میلاد پیامبر.

سلطان نشین عمان دارای سه فرمانداری است. مساحت آن ۳۰۹ هزار کیلومتر مربع، جمعیت آن ۲/۱۷ میلیون نفر با تراکم ۷ نفر در هر کیلومتر مربع است. پایتخت آن مسقط است.

□ آب و هوا

□ از زبان
زبان رسمی عربی است، اما انگلیسی نیز در تجارت مورد استفاده قرار می‌گیرد. پول رایج، ریال عمان است. ۰/۳۸ ریال عمان برابر با یک دلار آمریکا می‌باشد.

سلطان نشین عمان دارای یکی از خشک‌ترین آب‌وهوای دنیا است. آب‌وهوای آن حاره‌ای با تأثیرات اقیانوسی در سرزمین‌های ساحلی و باران‌های حاره‌ای در منطقه جنوبی است. هوا در طول سال به جز در مناطق کوهستانی، گرم و خشک است. درجه حرارت بین ۱۵ درجه سانتیگراد در زمستان و ۵۰ درجه در تابستان متغیر است. رطوبت در دسامبر به سمت شمال و از ژوئیه به سمت

□ وقت محلی

وقت گرینویچ + ۴.

□ ساعات کار:

بخش خصوصی، شنبه تا چهارشنبه از ساعت ۸ تا ۱۳ و از ساعت ۱۶ تا ۱۹، پنجشنبه‌ها از ساعت ۸ تا ۱۳. بخش دولتی، شنبه تا چهارشنبه از ساعت ۷/۳۰ تا ۱۴/۳۰. بانک‌ها: شنبه تا چهارشنبه از ساعت ۸ تا ۱۲ و پنجشنبه‌ها از ساعت ۸ تا ۱۱/۳۰. ادارات پست: شنبه تا چهارشنبه از ساعت ۷/۳۰ تا ۱۴ و پنجشنبه‌ها از ساعت ۷/۳۰ تا ۱۱.

۲-۳- شرکای تجاری:

شرکای اصلی تجاری عمان در بخش واردات عبارتند از: امارات متحده عربی، ژاپن، انگلستان، فرانسه، آلمان و آمریکا. عرضه‌کنندگان اصلی کالا و خدمات به عمان عبارتند از: ژاپن، کره، تایلند، چین، آمریکا و سنگاپور.

۳- نظارت بر تجارت خارجی

۱-۳- مقررات واردات:

مقررات گمرکی عمان از آزادترین مقررات در مقایسه با سایر کشورهای حوزه خلیج فارس است. حتی واردات مشروبات الکلی و گوشت خوک ممنوع نمی‌باشد. برای واردات گوشت خوک، مشروبات الکلی، دارو، برخی محصولات کشاورزی، پلی‌اتیلن، کابل‌های مسی، آبگرم‌کن برقی، محصولات لاستیکی، تشک ابری، پوشک بچه، نرده‌های فلزی، اشکال مختلف موزائیک، اشکال مختلف آلومینیوم، مواد پاک‌کننده، آب معدنی و کالاهایی که در داخل تولید می‌شود، قبل از واردات نیاز به اخذ مجوز از وزارت بازرگانی و صنایع عمان می‌باشد. فقط شرکت‌هایی مجاز به انجام واردات می‌باشند که در فهرست ثبت تجاری عمان قرار دارند.

کالاهایی که نیاز به خدمات پس از فروش دارند، برای ترخیص بایستی دارای نشاندگی عمانی باشند. عوارض گمرکی وجود ندارد و واردات نمونه‌های تجاری از پرداخت حقوق گمرکی معاف می‌باشند. واردات از اسرائیل و یوگسلاوی ممنوع است. مدارک لازم برای واردات عبارتند از:

■ فاکتور تجاری: اصل فاکتور تجاری بایستی برای تأیید ارایه شود. فاکتور باید دارای شرح دقیق کالا شامل وزن، مقدار و ارزش آن باشد. تعیین ارزش واقعی برای تسهیل تعیین حقوق گمرکی اهمیت دارد. فاکتور بایستی شامل گواهی امضا شده‌ای دال بر صحت و درستی آن و منضم به تأیید اتاق بازرگانی معتبری باشد. ■ گواهی مبدأ: گواهی مبدأ بایستی توسط اتاق بازرگانی معتبری گواهی و تأیید شود.

■ بارنامه: اصل بارنامه (یا بارنامه هوایی) بایستی همراه سایر مدارک برای تأیید قانونی ارایه شود. مقرراتی برای تعیین شکل یا تعداد بارنامه‌های لازم برای هر محموله خاص وجود ندارد. بارنامه معمولاً نام حمل‌کننده، نام و آدرس گیرنده، بندر مقصد، شرح کالا، فهرست بار، سایر هزینه‌ها، تعداد کامل بارنامه‌ها، تاریخ و امضاء تأیید شده و رسمی حمل‌کننده مبنی بر تحویل کالاها روی عرشه کشتی برای حمل را نشان می‌دهد. این اطلاعات

□ چارچوب قانونی روابط تجاری

سلطان نشین عمان عضو سازمان ملل متحد و نهادهای تخصصی آن (صندوق بین‌المللی پول و بانک جهانی)، سازمان جهانی تجارت، سازمان کنفرانس اسلامی و شورای همکاری خلیج فارس می‌باشد. همچنین چندین موافقتنامه همکاری با چندین کشور در دنیا امضا نموده است.

سلطان نشین عمان موافقتنامه‌های همکاری و تشویق سرمایه‌گذاری‌های مشترک با آلمان، مصر، فرانسه و ایتالیا و نیز موافقتنامه‌های مالی با فرانسه، هند، اردن، کویت و پاکستان به امضا رسانده است. از ابتدای سال ۱۹۹۳، اتاق‌های بازرگانی عمان و یمن دارای روابط همکاری برای توسعه تجارت و سرمایه‌گذاری بوده و پیشنهاد تأسیس یک بانک تجاری مشترک را نموده‌اند. دولت عمان در آوریل ۱۹۹۳، یک موافقتنامه همکاری اقتصادی در زمینه انرژی با اوکراین امضا کرد. با ایران یک موافقتنامه مشترک در زمینه صنعت نفت به امضا رساند. در ۱۶ سپتامبر ۱۹۹۵، موافقتنامه‌ای در مورد تردد شهروندان با قطر امضا کرد و موافقتنامه مشابهی با امارات متحده عربی منعقد نمود. همچنین موافقتنامه‌های سرمایه‌گذاری با فرانسه (۱۷ اکتبر ۱۹۹۵)، چین (۱۸ مارس ۱۹۹۵)، سوئد (۱۵ ژوئیه ۱۹۹۵) و انگلستان (۲۵ نوامبر ۱۹۹۵) به امضا رسانده است.

۲- ساختار تجاری

۱-۲- اقلام عمده صادراتی:

نفت، محصولات شیلاتی، مس پردازش شده و منسوجات.

۲-۲- اقلام عمده وارداتی:

ماشین‌آلات و تجهیزات حمل‌ونقل، کالاهای صنعتی، مواد غذایی، حیوانات زنده و محصولات دامی، روغن و گریس.

سال ۱۹۹۴ تأسیس شده است، سیاست پولی را کنترل می‌کند. این کشور از یک شبکه بزرگ بانکی با ۱۸ بانک تجاری (۷ مورد بومی و ۱۱ شعبه از مؤسسات خارجی) و ۳ بانک تخصصی تشکیل شده است.

بانک‌های تخصصی عبارتند از: Oman Housing Bank (OHB) که به شهروندان با درآمد کم یا متوسط برای تهیه مسکن یاری می‌رساند، Oman Development Bank (ODB) منحصراً طرح‌های صنعتی صادراتی را تأمین مالی می‌نماید و Oman Bank for Agriculture and Fisheries (OBAF). بانک‌های بومی و خارجی دارای ۲۵۰ نمایندگی در سراسر عمان می‌باشند.

۲-۴- نظام ارزی

ریال عمان قابلیت تبدیل کامل دارد و به یک نسبت ثابت در حدود ۲/۶۰۰۸ دلار آمریکا، به ارزش دلار وابسته است. سازمان کنترل‌کننده ارز، بانک مرکزی عمان است. مقررات کنترل ارز در عمان وجود ندارد.

۳-۴- شیوه‌ها و ابزار پرداخت بین‌المللی

تهیه ارز برای پرداخت‌های خارجی برای واردات مجاز ممکن است به صورت آزاد انجام شود. در سلطان‌نشین عمان تقریباً اختلافات تجاری وجود ندارد و در مجموع تجار فروشنده به راحتی مطالبات خود را وصول می‌کنند. بنابراین کلیه شیوه‌ها و ابزار پرداخت قابل قبول است. با این حال برای اجتناب از هر نوع ریسک، توصیه می‌شود برای شروع، از اعتبار اسنادی تأیید شده و غیرقابل برگشت استفاده شود.

۵- حقوق گمرکی

بعضی از محصولات که با تولیدات داخلی رقابت می‌کنند، مانند سیمان، محصولات پلاستیکی و پلی‌اتیلن، روغهای نباتی و هیدروژنه، باتری ماشین، محصولات نسوز، رنگ ساختمانی، مواد پاک‌کننده و لامپ‌های برقی، مشمول ۵ تا ۱۰۰ درصد حقوق گمرکی می‌باشند.

محصولاتی که از پرداخت حقوق گمرکی معاف هستند، عبارتند از: دام زنده، گوشت به جز گوشت خوک، شیر شیرین نشده، کره آب شده، بذر، شکر، کود، حشره‌کش، ادوات کشاورزی، برنج، گندم، کارد گندم، ذرت، جو، میوه و سبزیجات تازه، روغن خوراکی، چای، نباتات، شمش طلا و نقره، کتاب و کالاهایی که

باید با آنچه که در فاکتورها و بسته‌بندی‌ها نوشته شده، مطابقت داشته باشد. بارنامه هوایی در حمل و نقل هوایی، جایگزین بارنامه عادی می‌شود.

۳-۲- مقررات صادرات:

فاکتور تجاری و گواهی مبدأ که نسخه‌های اصلی آن توسط کنسولگری عمان گواهی امضا شده باشد، بایستی تا سلطان‌نشین عمان همراه محموله باشد.

■ گواهی بهداشت: گواهی بهداشت برای میوه، سبزیجات، مواد غذایی و محصولات مشابه ضروری است. نباتات و محصولات نباتی و پر کردن و بسته‌بندی مواد بایستی قبل از واردات به تأیید سازمان قرنطینه نباتی برسد تا از نبود آفات نباتی و فراهم بودن شرایط لازم برای دفع آفات محصولات قبل از ترک کشور صادرکننده اطمینان حاصل شود. واردات خاک کشاورزی و کود طبیعی ممنوع است. بذر، نهال، غلات و مواد رشد بذر باید دارای گواهی بهداشت صادره توسط سازمان‌های دولتی در کشور مبدأ باشند.

گواهی دامپزشکی مبنی بر معاینه و سلامت حیوانات باید همراه محموله واردات حیوانات زنده، گوشت و محصولات وابسته باشد.

■ گواهی کشتیرانی: گواهی کشتیرانی ممکن است توسط واردکننده یا صادرکننده اعتبار اسنادی درخواست شود. این گواهی برای اطمینان از عدم توقف یا عبور کالاها از بندر یا فرودگاه اسرائیل، قبل از رسیدن به عمان مورد نیاز می‌باشد.

۳-۳- سایر تشریفات و مدارک:

کلیه مواد غذایی باید دارای برچسب با مشخصات: نام محصول، نام تجاری، مقدار مواد تشکیل دهنده، افزودنی‌ها، محتوی، تاریخ تولید و انقضا، اسم و آدرس تولیدکننده، بسته‌بندی‌کننده، توزیع‌کننده، صادرکننده، واردکننده یا خرده‌فروش، کشور مبدأ، نحوه نگهداری، جایجایی و دستور تهیه باشد. برچسب‌ها برای محصولات خاصی مانند غذاهای رژیمی و بچه باید اطلاعات اضافه‌تری درباره ویتامین‌ها، مکمل‌ها و مواد معدنی داشته باشند.

۴- مقررات مالی - معاملات در بازرگانی خارجی

۱-۴- سیستم بانکی

سلطان‌نشین عمان از طریق بانک مرکزی عمان (CBO) که در

توسط دولت وارد می‌شود.

حقوق گمرکی بیشتر به تناسب ارزش سیف وضع شده است.

۱۴۷۷۸۴ افزایش یافت. در مورد تلفن همراه، تعداد مشترکین از ظرفیت شبکه فراتر رفته است.

تعرفه‌های ترجیحی

بین عمان و کشورهای عضو شورای همکاری خلیج فارس، تعرفه ترجیحی برقرار است.

۶-۳- نظام توزیع

هر چند پایتخت (مسقط) از چندین مرکز تجاری تشکیل شده است، با این حال شبکه توزیع گسترده‌ای وجود ندارد. توزیع در اختیار نمایندگی‌های واردکننده عمانی است که عموماً در زمینه خاصی به صورت تخصصی فعالیت می‌کنند و از شبکه توزیع خاص خود تشکیل شده‌اند. یک نمایندگی برای تمام کشور کافی است. حدود بیست گروه تجاری، بخش عظیمی از فعالیت‌های تجاری را در اختیار دارد.

عوارض گمرکی

هیچ نوع عوارض گمرکی در عمان وجود ندارد.

۶-۶- لجستیک تجارت خارجی

۶-۱- حمل و نقل بین‌المللی

۶-۱-۱- حمل و نقل دریایی: بندرهای همسایه (دبی و ابوظبلی) در امارات متحده عربی با بنادر عمان در رقابت می‌باشند. دولت در این زمینه برنامه وسیع و پیشرفته‌ای علاوه بر دو بندر بزرگ در دست احداث "Al Ghalilah" (بندر گاز) و "Sohar" تدارک دیده است. طرح منطقه آزاد تجاری، همچنین ایجاد یک منطقه صنعتی جدید توسط دولت عمان تحت بررسی است.

بنادر مهم عبارتند از بندر سلطان قابوس در مسقط (۹۵ درصد بار ترافیکی کالایی را به عهده دارد)، بندر Raysut نزدیک Salalah و بندر Mina al Fahal (بندر نفتی).

۶-۱-۲- حمل و نقل هوایی: سلطان‌نشین عمان دارای دو فرودگاه مهم Seeb در مسقط و Salalah در جنوب کشور است. همچنین دارای چند فرودگاه کوچک از جمله Haima و Izki است.

عمان در سال ۱۹۹۳ شرکت ملی خود را به نام "Oman Air" تأسیس کرد و ۲۵ درصد از سهام شرکت "Gulf Air" را نیز دارا است. چندین شرکت به فرودگاه‌های مسقط و Seeb خدمات ارائه می‌کنند.

۶-۱-۳- حمل و نقل زمینی: سلطان‌نشین عمان دارای یک شبکه جاده‌ای مهم به طول ۲۹۲۰۲ کیلومتر است که ۵۸۳۱ کیلومتر آن آسفالت و ۲۳۳۷۱ کیلومتر آن شوسه می‌باشد. شبکه راه‌آهن در سلطان‌نشین عمان وجود ندارد.

۶-۲- مخابرات

سازمان مخابرات شبکه گسترده کاملی را اداره می‌کند. در واقع از سال ۱۹۷۰ تا ۱۹۹۳، خطوط تلفن شبکه از ۵۰۰ به رقم

شماره جدید ماهنامه «دام و کشت و صنعت» انتشار یافت

به همت مؤسسه فرهنگی «گزارش»، شماره جدید ماهنامه «دام و کشت و صنعت» منتشر شد. با توجه به آنکه بحث سازمان نظام مهندسی کشاورزی ایران بسیار گسترده است و جمعیتی بیش از ۶۰ هزار مهندس کشاورزی را دربرمی‌گیرد، گزارش اصلی شماره ۹ این ماهنامه به این امر اختصاص یافته است.

این نشریه بر روی سایت اینترنتی به آدرس www.iranagriculture.com قابل دسترسی است.

دسترسی است.